

Magyar Fauszt

Az ördög regényes színjátékából

Gyakran mesélik emberek, hogy látták. Leggyakrabban természetesen Debrecenben tűnik fel, de találkoztak már vele Szegeden is, Sopronban, Miskolcon, Baján, Békéscsabán, Ózdon, Ondódon, Keszthelyen, hovatovább egy ízben Kelebián. Budapesten ugyancsak gyakori „kedves” vendég. Egyesek tudni vélik, hogy a fővárosban a Bimbó utca elején rögtön balra található libazöld paneltömbben húzódik meg, de erre nincs szilárd bizonyíték. Csak pár csipkés káposztafoslány a lépcsőházban, ennyi utalna arra, hogy ott kotyvasztaná titkos varázsitalait, győgyleveseit a maga rejtett laborjában. Egyik csengőn, egyik postaládán, egyik elszórt levélen, drámai mozdulattal elhajított befizetési felszólításon sincs hasonló név, neki tulajdonítható álnév, persze, attól még ő valahol ott bújhat meg időnként. Ami viszont jelenéseinek időpontját illeti: leginkább úgy éjfél előtt, tizenegy és tizenkettő között szokott feltűnni valamelyik kihalt utcán – főleg akkor, amikor a felhők a hold elé tolulnak, a város hangulata megváltozik, s a harangok kondulni készülnek –, ösztövére teste hosszú, sötét, malaclopóra emlékeztető kabátban, úgy vágat felhúzott vállakkal, hóna alatt kerek fej káposztával. Előretolt homlokkal, loboncos hajjal igyekszik valahová, mint aki se lát, se hall, annyira lefoglalják a saját gondolatai. Annyira befelé néz, hogy nemegyszer megbotlik, majdnem orra esik, de hogy közben rágógumizik-e, vagy csak varázsszavakat mormol rezgő ajakkal, illetve mindkettőt egyszerre teszi, azt felettébb nehéz lenne a bármire is őszintén megesküvők csodálatra méltó bizonyosságával állítani, ellenben tény, hogy mozog. Ezzel együtt az egész ember lendületben van, ahogy az az örök életre kárhozottak esetében szinte kivétel nélkül megfigyelhető.

Ez hát a helyzet manapság a mi híres jó öreg **dr. prof. Hatvani István**unkkal, akiről itt tulajdonképpen szó van (nem nehéz kitalálni), s akiről az a kósza hír járja, hogy réges-rég lepaktált, szakszerű nemzetközi jogi kifejezéssel élve: ratifikálta szerződését az ördöggel, ezért képtelen

meghalni. Pontosabban egyszer már elhunyt, még hozzá súlyos eperohamban 1786. november 16-án délután négykor a saját házában, eltemették, de feltámadt, pusmogják, a Sátán segedelmével, és azóta járja homályos útjait. Hajózik játszi könnyedséggel a józan ész és az azon túliak felségvi-zein egyaránt, mint egy jó magyar Bolygó Hollandi. Olyan eleganciával, mintha a kettő között nem vargabetűzne ijesztő szakadék. Siet, mindig valami megoldatlan kérdésemre töprengve, fizikai és szellemi határokra fityy-tyet hányva, tárt karokkal siklik az újabbnál újabb tudományos, ugyanak-kor misztikus, annál kevésbé politikus kalandok, felfedezések felé. (Bár a politikum se teljesen kizárt.)

***További szereplők:** dr. Johann Faust (az átkozott örök ellenfél), továbbá a szintén nagy tudású orvoskollégák, ápolók, betegek, látogatók, portások stb. Így például a fiatalabb nemzedék szépségét, üdeségét és pardont nem ismerő lendületét megtestesítő lélekgyógyász: dr. Berkes Beatrix (háta mögött Psyché), vagy a töretlen istenhitű **Crescencia** főnövér (polgári nevén Ágnes). Nem utolsósorban magyar történelmi hírességek egész sora, világsztárok, „históriai celebek” színes csokra. Ködből jöttek és égből pottyantak. Mint például a Mennyek Országából nagy villanással visszavágott **Nikola Tesla**. (Megj.: a hangeffektus betörte a becsapódáshoz közeli ablakokat.)*

***Helyszín:** egy kis kórház a város szélén, ahol megállt az idő, s néha csak a vastüdők monoton fújtatása hallik, az erdőben pedig tombolnak az énekesmadarak.*

Szélesebben „helyszín” az egész bolygónk a maga ködként gomolygó, sok helyütt vérgőzös, másutt frivol, akár fajfaj történelmével.

***Cselekmény:** főleg a két egymásra féltékeny polihisztor időnként kegyetlenségbe hajló (szellemi) párbajozása a többiek előtt. Szó van hitről, hitetlenségről, sportról, tudományról, művészetekről, filozófiáról, lottóról, sorsról stb., nem utolsósorban gyógyászatról; Ég és Föld állásáról. Szív és Ész kapcsolatáról. Pokolról és Paradicsomkertről. Az ezek apropóján történő utazások kalandos cselekedetei is szórakoztató módon a művelt közönség elé tárva.*

***Összesítésben:** természetesen a Jó győz. És megszólal az Angyalok Kara.*

Nagyfőnöki portré az elhúzó vadászgépek alatt,
dr. Pista halála, Poirot beleszólása, az éjszakai prelekcio
és az Úr győzelme stb.

4 Furcsa tettekre volt képes mindig is a mi kis szimpatikus, madárdalos erdőszéli kórházunk Nagyfőnöke, dr. Abdul-Alim Ashmoodi. (Vagy dr. Ashmoodi, Abdul-Alim.) Családtörténete szerint valahonnan az arab világból érkezett az édesapja Magyarországra anno – ahogy a papa mondta

tréfásan: még István király megkeresztelkedése és a Szent Korona előtt –, egyetlen fia viszont már itt született az asztrológia és annak olajsemű tudora iránt heves érdeklődést tanúsító magyar anyától. A kis Abdul (Abika, Abuci) tanulmányait Kolozsvárott kezdte el, Szegeden folytatta, hogy végül Pesten fejezze be az orvost, és ugyanott doktoráljon *cum laude*. Közben hosszabb időt töltött a Távol-Keleten, ám nincs róla megbízható adat, hogy ott min szorgoskodhatott évekig. Lehet, hogy csak utazgatott. Állítólag bejárta Latin-Amerikát, miként Afrikát is. Mindenesetre szerencsés csillaga visszavezérelte a többnyire veszélyes, esetenként háborús területekről Mo.-ra, ahol Albertre magyarította nevét, majd hosszú ideig jól fizetett, ellenben nem sok teendővel járó, „hájkötögető” minisztériumi munkája mellett nagy adag időt szánhatott a különféle rendhagyó szórakozásainak. Közéjük tartozott – a szöcskefogás és osztályozás mellett – a futás és a teniszezés, hovatovább a *paintball*. Illetve a céllövészet, tulajdonképpen mindenféle katonai játék a felderítéstől a tankvezetésig. Anekdotta szól róla, hogy egyszer – a saját kórházát észrevétlen becserkészve – a magyalbokor mögül puskájával pontosan kilőtte mindazokat a betegeket, akiknek ágyban lett volna a helyük. Noha fegyverében csak festékpatronok voltak, akkor is nagy riadalom támadt. Neki, persze, hajszála sem görbült, ellenben rakás fegyelmet kiosztott.

Crescencia nővért akkor érte első ízben hasonló inzultus, úgyhogy aztán napokig szipogott szegény. Még az Úr segítségével se tudta feldolgozni ezt a szörnyű, megalázó élményt. Tetejében szegény Crescenciánk rémál-mában dr. Ashmoodi háromfejű szörnyként jelent meg – testközelben az ágyban –, lehúzta róla a takarót, miközben bujaságokat fröcsögött a fülébe. Érezni lehetett azt a dögletes, ugyanakkor perzselő leheletét. (Azokat a hosszú, matató ujjakat – mint óriási póklábakat – a ritkuló selymes fanszőrön, hogy ne is mondjuk tovább.)

Nem mellesleg megjegyzendő, dr. Ashmoodi remek kiállítású, szikár, de izmos, határozott negyvenes–ötvenes férfi benyomását keltette, amikor a kórházba érkezett, hogy terpesztett lábakkal odaálljon a virtuális kormánylapáthoz. Civilben rendkívül elegánsan öltözködött, szerette a drága nyakkendőket, a kígyó formájú smaragd nyakkendőtüket, göndör, sötét haját illatos olajjal hátrafelé fésülte. (A Smódi, így gúnyolta a háta mögött dr. Faust, mert egyébként ilyen név, hogy Ashmoodi nincs is!) Néha tudott szelíden nézni, azonban ez volt a ritkábbik eset. Általában belefűrődött az emberbe az a furcsa pillantása, és még az igencsak nyílt sisakú, bátor kiállítású Berkes doktornő, ez a magát nehezen megadó, lendületes ifjú amazon is került a valami okán épp dühöngő dr. Ashmoodi szikrázó, környezetében a gyúlékony tárgyakat menten lángra lobbantó tekintetét.

Psyché doktornő ilyenkor általában vagy elnézett valamerre, vagy leeresztette azokat a gyönyörűséges, genetikailag verifikálható dús pilláit. Hogy önkéntelenül-e, nem változtat a lényegen. Nem nagyon ellenkezett (truccolt) a tomboló főnökkel, gyorsan vágó ésszel maga is inkább a tűzoltásra koncentrált. Egyet ugyanakkor mindannyian – ha nyugodtan, ha ingerülten, de – megfigyelhettek: nevezetesen azt, hogy bár telt-múlt az idő, ez az Ashmoodi Albert, aki végül Módos Albertként kerül nyugdíjba, miként a híres *Hegylakó* című tévésorozat főhőse, majdnem semmit se változott az idők során. Kezdődő kopaszodása lelassult (Bánfi-hajszesz?), maradék haja nem őszült, háta nem görbült, foga nem esett ki, köszvény nem szállt rá, alig kellett erősebb szemüvegre váltania, és alig veszített teniszmeccset. (Átvitt értelemben: kardja nem csorbult.) Ugyan nem profikkal játszott, de nem is megvetendő partnerekkel az ő szabadkőművespáholyából. Továbbá nyáron, amikor rövid ujjú inget húzott, látszott, milyen feszes a bicepsze. Talán le tudott volna szkanderezni mindenkit. És még netán ott is élt volna a lehetőséggel, hogy nyomakodás közben elsüsse kedvenc mondását Avicennától, mely így hangzik: *ami a hit szerint igaz, az lehet az ész szerint hamis*.

Nota bene! Anekdota szól ma is arról, hogy Avicenna megkérdőjelezhetetlen igazára nem mulasztotta el egy ízben a metron a megdöbbszent ellenőrnek is felhívni szíves figyelmét. Történt ez, amikor neki valamiért (akkor igyekezhetett bevágódni a zöldeknél) az a nagy ötlete támadt – a jól felfogott arab érdekekkel ellentétben –, hogy mindenkinek, bizony, tömegközlekedésre kéne váltania. Sportos Porschét félre, akció indul! Ennek a szerencsétlen embernek, akinek a nyakát fogta, megpróbálta elmagyarázni a *dialektika* fogalmát az ógörögöktől kezdve, csak a többi ellenőr leráncigálta róla.

Érdekes ugyanakkor, hogy Nikola Tesla rejtélyes eltűnése után, gyűrűjét forgatva, ő, a rettenthetetlen és egyenes dr. Ashmoodi – nem kevésbé zavartan és szeppenten a többiekénél – az ügy eltussolása felé hajlott. (Dr. Faust kommentje szerint: „most betojt a Smódi”.) És ezúttal nem idézett semmit kedvenc bokharai filozófusától. Valódi nevén: Abú Ali Ibn Szinától, akinek mind az orvosi, mind a filozófiai tanítását betéve ismerte, és gyakran merített (szeretett kifejezésével élve: *aposztrofált*) belőle úgy, mint a gyógyászatban felcsillanó lírai gyöngyszemek forrásából. Utalva arra, hogy a korabeli csodadoktor, Avicenna például megkülönbéztette a pulzusfajtákat, melyek közül némelyik a gazella mozgását juttatja észbe, némelyik pedig éppenséggel az undorító, ocsmány féreg tekerését. De ez csak két kiragadott példa, hát még a többi!

Szóval, erről el kellett volna terelni a figyelmet. Mármost Nikola Tesla újabb pusztulásáról – eltűnéséről? –, ha netán az egész hihetetlen történet kiszivárog. Erre jött a remek ötlet, méghozzá pont a Nagyfőnök részéről, hogy a kórházban már tetszhalott állapotban lévő, mindenféle csöveken lógó, tengődő rég elfelejtett magyar hős, Abafi Olivér a gazella-pulzus elérésével, csodálatos kockahassal – a lábával levegőben végzett hosszú bicikligyakorlatok után – új életre kelt. És most már átengedhető a fitness nagy sikert arató világbajnokainak, (Begyés) Alexandrának és (Becses) Norbinak további megformálásra, mielőtt elküldenék a vilákiállításra Párizsba. Erre kellett volna vészhelyzetben ráterelni az újságírók figyelmét, bármennyire ordító hazugság is. Beültetni a bolhát a fülekbe a rejtélyes processzus segítségével újjáéledő, eddig mindenféle gyógyszereken élő, keserű helyzetükben gonosszá vált ősi kövületekről (ún. *nyuggerekről*), akik elárasztással fenyegetik a világot. Szerencsére nem volt rá szükség.

Nos, ahogy négy pilseni típusú sör elfogyasztása után mondta a saját sokadik születésnapján antekrisztum a Mátyás-pincében dr. Faust, az aranyköpések és rögtönzött limerickek koronázatlan királya, eldurantotta Lugosi Bélánk széles mosolyával: A CSODA ÉS A DIALEKTIKA HAL MEG UTOLJÁRA! A törzsvendég aranyköpését – akinek a tortája szétesett a rengeteg gyertyától –, az ő ragyogó mondását menten tésztába vészték a konyhában, megsütötték, majd átnyújtották a szülinapjára. E becses mű, amelybe egy aprócska szív és tükör is beépítettett, sokáig ott lógott dr. Hatvani István Bimbó utcai lakásának penészedő falán. Végül beléje szeretve úgy megrágták a buzgó molyok, hogy ki kellett dojni. De őszintén: Hatvani doktor úr nem is sajnálta. Csak azt a kis műtyűr, hol kivilágló, hol elhomályosuló tükröcskét tartotta meg, amelyet későbbi bánatára berakott a dr. Pista névre hallgató hullámos papagájához a kalitkába. A boldogtalan állat meg belenézett, és menten lefordult. Nem mozdult többé.

DR. FAUST: Jé, tényleg, ezt már el is felejtettem. Mitől halt meg ez a dr. Pista?

DR. HATVANI: A halál oka ismeretlen. Sosem tudtam megfejtetni. Belenézett a tükörbe és kész. Momentán exitus.

DR. FAUST: Kampec, hm... Masszív attack? Ha egyáltalában lehetséges a kismadaraknál az ilyesmi.

DR. HATVANI: Nem látom, miért ne lehetne a papagájoknál is hasonló arrest. Hirtelen vérkeringési kollapszus, annak ellenére, hogy általában sokáig élnek, és dr. Pista eléggé sok magot fogyasztott meg gyümölcsöt. Aztán mégis... Lehet, hogy csak véletlen egybeesés.

DR. FAUST: Nem, itt valami komolyabb összefüggés létezik azzal a tükörrel.

DR. HATVANI: Valami misztikusra gondol? Átjárásra más dimenziókba? Szellemekre a foncsorban?

DR. FAUST (*nevet*): Szegény Pista, lehet, hogy megpillantotta sötét jövőjét, és itt menten bezárult a kör. De nem, nem...

DR. HATVANI: Hát akkor mi?

DR. FAUST: Nézett már azelőtt tükörbe?

DR. HATVANI: Én?

DR. FAUST: Ccccc... dr. Pista.

DR. HATVANI: Kétlem, én keltettem ki. Amúgy, tudjuk, csak egy kis repedt tükör van még a fürdőszobában, ott lehet borotválkozni, de dr. Pista tudtommal arrafelé nem járt soha.

DR. FAUST: Amennyiben egyáltalán misztika.

DR. HATVANI: Veszítem a fonalat.

DR. FAUST: Én meg a magasságot... Szóval, gondolkodjunk! Amennyiben dr. Pistát maga keltette ki, akkor neki az az elképzelése lehetett, valahogy úgy kellene kinéznie, mint önnek, drága jó Stephanusom.

DR. HATVANI: Hogyan? Arra céloz, hogy a kiskacsa anyjának nézi a kotlóst, ha azt pillantja meg legelőször? De akár egy birkát is annak néz.

DR. FAUST: Ez az, éppen erről van szó! (*Nevet*) Ha viszont nem, akkor Berkes doktornő tudna erről megint csak többet mondani. A mi kis dr. Psychénk.

DR. HATVANI: Például?

DR. FAUST: Nos? N betűvel kezdődik. Mint például a narkózis.

DR. HATVANI: Várjunk csak, nárcisz?

DR. FAUST: Exactement, ahogy a detektív Poirot mondaná. Lehet, hogy dr. Pista egészen más elképzelést dédelgetett önmagáról egész idő alatt. Olyan nárciszi képeket, amilyeneket élő példaként dr. Ashmoodi gyárt sorozatban saját magáról. Ha részben joggal is.

DR. HATVANI: Csikorog a dolog. Honnan tudhatta dr. Pista, ha így van, hogy saját magát látja a tükörben?

DR. FAUST (*homlokát ráncolva*): Igen, ez a hiányzó karika. Vagyis a leggyengébb láncszem.

(*Csend.*)

DR. HATVANI: Egy ocsmány galambnál mindenféleképp szebb. És ártatlanabb... a hullámos papagáj.

DR. FAUST: Igen, mert a galambokban démonok lakoznak.

DR. HATVANI: Az csak babona, nem én állítom.

8 DR. FAUST: Képes az is kórokat terjeszteni. Mármost a papagáj.

DR. HATVANI: Csak nem a dr. Pista. Mit terjesztett volna?

DR. FAUST (*komolyan*): Hullámkórt.

DR. HATVANI: Felültetni igyekszik a hullámvasútra, egyetlen Jánosom?

DR. FAUST: Nekem ugyan nem áll érdekemben. Mára már módosult a hozzáállásom.

DR. HATVANI: Módosult-e vajon?

(Csend.)

DR. FAUST (*tüsszentve*): Forró olajon.

(Csak a stíglícek zsvivaja, aztán nagy durranás, ahogy egy vadászgép áttöri a hangfalat.)

DR. FAUST: Háború lesz?

DR. HATVANI: Rutinrepülés.

DR. FAUST: A drónok lepuskázzák az égről az angyalokat. Ám ha még egy ablak betörik, Crescenciánk kómába esik.

DR. HATVANI: Letargiába biztos. Tesla kis műszere eltűnt, nincs mivel dolgozni. Nem tudom, most a mennyben gittel és üvegez?

DR. FAUST: Ott üldögél a mennyei gittegyletben. Sztrájkol. Fizethetünk valami zsvivány mesternek már megint. Hanem...

(Nővér be.)

NŐVÉR (*izgatottan*): Tesla úr visszajött?

DR. FAUST: Nicsak, tán szerelmes lett beléje?

NŐVÉR (*piruló arccal*): Isten mentsen meg attól!

DR. FAUST: Nem sikerült neki, ahogy látom.

NŐVÉR: Eh, magában mindig ott motoszkál a gonosz.

DR. FAUST: Ha bennem motoszkál, megleckéztetem.

(Több vadászgép is elhúz, reng a mennyezet, távolodnak, hangjuk elhal.)

DR. FAUST: Háború lesz, nem kérdés. Ellenben, jut eszembe. (*Dr. Hatvanihoz*) Hogy is volt az, amikor az ördög a deákságnak éjféle praelectiókat tartott régen? No, mesélje már el, nővérkénk biztos nem ismeri. Ismeri?

NŐVÉR: Nem.

DR. FAUST: No, kérem, kérjük szépen!

DR. HATVANI: Pusztá fikció. Egy a sok agyrémkoholmány közül.

DR. FAUST: Dehogy, inkább olyan angyali kis sztori. Ugyan, mondja már el, no, no! Hiszen Arany János is megénekelte, ergo, aranyat ér. Kített az év, a perc lejára, hogy Debrecen híres tanára... hogy van tovább?

DR. HATVANI: Crescencia drágánk, mondhatom?

NŐVÉR: Hallgatom, doktor úr, közben megvarrom a fityulámat. Leülhetek?

(Leül, tűt-cérnát vesz elő, varr; dr. Faust ráógumizik, várja a mesét; dr. Hatvani torkát köszörüli, iszik egy korty vizet, belevág.)

DR. FAUST *(a nővér fülébe)*: Mit varr rá, ötágú csillagot? Vagy hexagramot?

NŐVÉR: Na, na, Doktorusz Lekopandusz.

DR. HATVANI: Úgy volt, biz', összetereltem a diákságot, hogy kimenjünk a mezőre, és ott a természet lágy ölén, Krisztus urunk feszülete alatt a kálvárián előadást tartsak nekik. Párhuzamba állítva Sziszüphosz történetével, ahol az egyik cipekedés meddő, a másik...

DR. FAUST *(az asztalra vág)*: Egy nagy excrementumot! Nem így volt! Az igazit akarom! *(Dobog a lábával)* Mindjárt odavágok egy rohadt paradicsomot.

DR. HATVANI: Jó, akkor mit is akarunk hallani?

DR. FAUST: Az éjszakai prelekciót meg a lúdlábat.

DR. HATVANI: Lúdvércet?

DR. FAUST: Lúdlábat.

NŐVÉR: Az egy fajta nyalánkság, nem?

DR. FAUST: Nocsak, ki szokott itt vétkezni?

DR. HATVANI: Inkább mesélem. Szóval, az úgy volt, hol nem volt, hogy egyszer éjjel tizenkét órakor összecsengették az egész fiatalságot. Őszre is gyűltek a főteremben az ifjak, ásítottak és a szemüket törölgették, el nem tudván képzelni, miért lettek összetelve ily késői órán. Akkor volt az, állítólag, hogy megjelentem én, és elkezdtem prelegálni a tanítószékből.

DR. FAUST: Bizony, mindenki megbocsátott neki. Annyira szerették. *(Crescenciához viccesen)* Tudja-é, héka?

NŐVÉR *(varrogatás közben)*: Bizony, bizony. Még Hatvani doktor urunkkal is előfordult egyszer, hogy kicsit felöntött a garatra valamelyik szerény ünnepélyünkön, és akkor könnyek jelentek meg a szemében, én meg megkérdeztem, hogy miért sír?

DR. FAUST: Mert idegbeteg a kolléga. Ráadásul részeg svájn.

NŐVÉR: Hessen már! Akkor azt mondta, hogy valamikor mennyire szerették a tanítványai, mennyire boldog volt velük, és azok is mennyire boldogok voltak vele. Kár, hogy az ilyen ember már nem tanít.

DR. FAUST: Mert kurvára alacsony a bér. Ellopják mások, akik az ifjúság szükségességéről meg a jövőről tépik a szájukat mindenki nevében a dobogóról – tépik, ahogy a vihar a reverendát vagy a zászlót –, közben maguk se hiszik el a saját szavukat. Farizeus iskola új köntösben.

NŐVÉR: Néha viszont arra gondolok azóta, hogy talán jobb is így, hogy egy ilyen szeretetre méltó ember, egy ilyen fényes elme, egy ilyen szellemi glória...

DR. FAUST: ...agytrösztt...

NŐVÉR: ...nem áll ki a hallgatóság elé.

DR. HATVANI (*döbben*): Miért gondolja ezt?

NŐVÉR: Mert újabban megköveznék, egyetlen doktor úr, és kést döfnének a hátába. Hát nem látja, mi folyik? Felgyújtják a katedrát maga alatt, ott égne porrá a tudás templomának kellős közepén.

DR. FAUST: Meg is érdemelné, a vén pedója.

(*Csend.*)

NŐVÉR: A legjobb diákja árulná el, köpné homlokon, és lenne az, helyzetbe kerülve, aki magát korbáccsal kikergetteti ebből a világból. Esetleg felpattogtatná ostorral a Golgotára.

DR. HATVANI: Miért tenné?

NŐVÉR: Mert – nem látja? – ma már nincs Mester. Szégyen bevallani, ha van. Ezek az agyak úgy képzelik, hogy szűznemzéssel születtek, maguktól ilyen lángelmék, isten bocsássa meg nekik, és ezek már nem hisznek az égi Úrban, a földi tudományokat meg restek megismerni.

DR. FAUST: Így igaz. Könnyebb is vásárolni egy diplomát az ócskapiaccon. Elégge elterjedt szokás, mint régen Pármában, amikor...

DR. HATVANI: Inkább mesélném tovább.

DR. FAUST: Jobb is, mert nagy lenne a kitérő.

DR. HATVANI: Tehát. Éjféle leckét tartottam a diákoknak.

DR. FAUST: Miről? Az aranycsinálásról? Vagy a csillagok állásába kódolt jövőről? Maga, aki állítólag vizet tudott árasztani a padlóból, bort az asztal lábából, csupa ilyesmit.

DR. HATVANI: Nem emlékszem pontosan. Talán épp a vízözönről.

DR. FAUST: Arról például, hogy Noé barátunk az életében nem látott dinoszauruszt?

DR. HATVANI: Nem is menekültek meg a dinoszauruszok, azonban ilyen tézisre nem emlékszem.

DR. FAUST: Mindegy. Innentől van a két variáció, ugyebár?

NŐVÉR (*gombostűvel a szájában dr. Fausthoz*): Mi lenne, ha nem kotyogna folyton bele?

DR. HATVANI: Akkor nem lenne dr. Johann Faust a neve, ami viszont kár lenne.

DR. FAUST: Nővérke, mindjárt kap egy ziherejsztűt a szájára.

DR. HATVANI: Szóval, igen, bármiről tartottam is azt az előadást, az egyik változat szerint elejtettem a krétát, amikor valamit fel akartam rajzolni, az egyik nebuló pedig készségesen lehajolt, hogy felvegye. Akkor látta meg, hogy ló láb kandikál ki az én hosszú, fekete professzori gúnyám alól.

NŐVÉR: Azt hittem, lúdláb.

DR. FAUST: Az a másik vari. Egyébként egy hexagramot akart felrajzolni. Amilyen dr. Ashmoodi karkötőjén fityeg.

DR. HATVANI: Mondom, nem emlékszem. Viszont van az a másik verzió, tényleg, amely szerint a diákság gyanút fogott, hogy valami nincs rendben. Ugyanis a szemem sárgán világított, az arcom sötétebb volt, és a hangom mintha valahonnan a talpam alól jött volna.

DR. FAUST: A talpa alól, ez a legjobb! *(A nővérhez)* Figyeljen csak, most jön a java. És tegye le a tűt, mert összevarrja az ujját. *(Dr. Hatvaniboz)* Nos?

DR. HATVANI: Nos, diákocskáim egy kis delegációt szalasztottak hozzám, hogy szót váltsanak velem a furcsa dologról. Akkor derült ki, nem én vagyok az, aki azokat az éjféle órákat tartja, hanem valaki a nevemben. Rögtön eszembe jutott nagyanyám, akit mindenki boszorkánynak nézett, és az egyik trükkje...

DR. FAUST: Elégették a banyát?

DR. HATVANI: Nem, nem, de az egy másik mese.

DR. FAUST: Rendben, figyelem, közeledünk a fináléhoz. Felvétel indul.

DR. HATVANI: Folytatódik. Nagyanyám után szabadon tehát azt tanácsoltam a tanulóknak, hogy a következő alkalommal szórják be a küszöböt hamuval, majd miután ez a hamis prof belelépett, nézzék meg a nyomát. Ha lúdláb, menten kezdjék el énekelni, hogy mindnyájunknak erős várunk az Isten.

NŐVÉR: És így is lett?

DR. HATVANI: Így ám. Lúdláb rajzolódott ki a hamuban, a hallgatók énekelni kezdtek, az álprofesszor pedig nyomban kiejtette a könyvet, szikrázni és füstölni kezdett, mintha zárlatot kapott volna.

DR. FAUST: Aksi a kínai piacról. Semmi garancia.

DR. HATVANI: Vagy Irene Papas az Elektrában, ugye?

DR. FAUST: Például.

DR. HATVANI: Mielőtt eltűnt ez az anonim pedagógus, azt ordította, szerencsénk, hogy így történt, mert ha még egy nap hallgatják a beszédét, mindannyiukat elviszi.

NŐVÉR *(elégedetten)*: Nem vitte, hatott a fohász. Tudtam előre.

DR. FAUST: Egészen jó lett, csak a szoknyából kéne picit alul becsípni.
NŐVÉR: Köszönöm, meglesz az is. Egyébként én sose láttam ördögöt előben, ugyan nem is vagyok rá kíváncsi. De most, tényleg, lóláb vagy lúdláb?

DR. HATVANI: Jó kérdés. Én úgy tudom, hogy az ördögnek eleinte nem volt például se farka, se szarva. Ugyanakkor az lett az ő súlyos büntetése, hogy mindent, amit a néphit tulajdonított neki, bőven megkapta. Ezért panaszkodott végül, hogy úgy eltorzították, isten se ismeri fel. De hogy milyen láb? Szerintem akár faluja vagy tanyája válogatja.

DR. FAUST: Váltott lábakkal dolgozik. A vén tyúktolvaj.

NŐVÉR: No, rendben, köszönöm a szép kis történetet, megyek a dolgomra.

(Nővér el, vadászgépek dübörögve az ellenkező irányból vissza; majd' leszakad a csillár, a poharak vizében koncentrikus körök jelennek meg; a gépek távolodnak.)

DR. HATVANI: Mit mondott, háború lesz?

DR. FAUST: Az.

DR. HATVANI: Mi már kiöregedtünk, viszont dr. Ashmoodi még aktív tisztt, élesben, az amatőr kis játékaival mellett.

DR. FAUST: Éppenséggel feldobhatná a pacskert valahol. A scrotumom ki van vele. Valamikor nem nézte magát ilyen Nagyfiúnak.

DR. HATVANI: Mert nem is volt az.

(Csend.)

DR. HATVANI: És mit csinálunk mi, ha megint háború lesz?

DR. FAUST: Mi? Semmit. Nem is leszünk ott.

DR. HATVANI: Hogy érti?

DR. FAUST: Ezúttal nem érjük meg.

DR. HATVANI: Honnan tudja?

DR. FAUST: Van egy ilyen előérzetem.

DR. HATVANI: Tévedés lehetősége?

DR. FAUST: Nulla egész egy százalék.

DR. HATVANI: Több a semminél.

DR. FAUST: Optimista bolondoknak igen.

DR. HATVANI: Meg a balgáknak.

DR. FAUST: Persze. Meg a kálvinistáknak.

DR. HATVANI: Nem kevésbé a buddhistáknak.

(Valahol sziréna szól, hirtelen abbamarad; kutya csahol, vonyít. Egyes tájakon: vonyíkol. De az nem hallatszik ide.)